

Lucie Švarcová, roz. Nechvátalová: Možnosti logopedické prevence v podmínkách běžné mateřské školy

Diplomovou práci tvoří 87 stran textu, závěr, seznam literatury a přílohy. Seznam použité literatury čítá více než 50 titulů, což svědčí o poctivém přístupu ke zpracování diplomové práce. Téma diplomové práce se jeví jako dobře probádané, vždyť na vztah mezi prevencí a poruchou řeči poukazují již zakladatelé oboru a mnozí předchůdci. Přesto se ukazuje, že v současné době výkonnostně orientované společnosti nabývá prevence řečových poruch stále větší ekonomický význam.

Studentka se velmi vhodně v úvodu věnovala pojmu prevence. Je přínosné, že svůj přístup pojala se širokým záběrem. Proto mohla v kapitole, věnované logopedické prevenci, ukázat na souvislosti a spojitosti specificky zaměřené prevence s různými faktory, stupněmi či naopak obtížemi. Tato konfrontace ukazuje, že v logopedické prevenci zůstává na okraji zájmů výzkumná složka. Díky detailní analýze dostupné literatury autorka mohla ve spojitosti s logopedickou prevencí použít pojmy jako např: *prevence primární nespecifická, specifická, biologická aj.* Studentka se nespokojila s pouhým rozčleněním prevence dle stupně. Proto velký objem teoretické práce tvoří taková problematika jako cílové skupiny logopedické prevence, kde autorka velmi vhodně diferencuje jednotlivé skupiny. Na opačné straně jsou dobře charakterizovány ty profese (odborníci), kteří by se měli určitým způsobem podílet na realizaci prevence. Nemenší pozornost v teoretickém rozpracování je věnována metodám a formám logopedické prevence.

Vzhledem ke své profesi si studentka pochopitelně zvolila asi nejčastěji zmiňovanou cílovou skupinu – děti předškolního věku. Pozitivně oceňme přístup diplomanty orientovat se v tak rychle se měnící školské legislativě i s odbornou kritikou toho, jak některé změny nesou bohužel likvidaci dobře fungujících systémů (např. logopedický asistent). Autorka velmi vhodně porovnávala stimulaci v rámci RVP pro MŠ a cíle a možnosti logopedické prevence. Komunikace a řeč jsou takové dovednosti jedince, které jsou nezbytné nejen pro další úspěšné zapojení do školní docházky, ale zejména pro samostatný a kvalitní život každého jedince. Jde o takové dovednosti, které užíváme každodenně, na nichž je mnohdy závislý další reakce. Autorka prokazuje dovednost pracovat s literaturou odborného charakteru a prezentuje dovednost prostudované prameny porovnávat, třídít, analyzovat, ale také kriticky hodnotit a hledat mezi nimi dílčí souvislosti.

V praktické části diplomantka vhodně vycházela z fyziologického vývoje řeči, podmínek předškolního zařízení, cílů logopedické prevence. Charakterizovala použité metody a východiska, podle kterých došlo k sestavení souboru motorických cvičení. Studentka ve svém postupu respektuje základní výzkumné kroky, proto se objevuje pretest, časový plán, způsoby záznamu a hodnocení. Mohli bychom spekulovat, že si studentka zvolila „nejlehčí“ oblast řeči (motoriku) z hlediska hodnocení a záznamu, zvukovou stránku řeči upřednostnila před hlubinnou složkou řeči, ale statistické údaje svědčí ve prospěch studentky. Narušení zvukové stránky je stále nejčtetnějším narušením v dětské populaci. Úroveň práce zvyšuje analýza a následná diskuse získaných dat. Dle stanovených dílčích cílů autorka komentuje data v souvislostech. Získaná data jsou přehledně a strukturovaně registrována v jasných a přehledných tabulkách. Pro lepší přehlednost jsou vytvořeny názorné grafy. Mohli bychom očekávat, že svá data bude porovnávat s např. literárními údaji. Proto považuji za vhodné, aby tento moment studentka zmínila při obhajobě. Další bod k obhajobě: vyjmenujte parametry pro logopedická preventivní program v podmínkách MŠ.

Je pochopitelné, že data získané autorkou nemohou být zcela argumentativní, neboť důsledky prevence a preventivních opatření se objevují s takovým časovým odstupem, který diplomová práce neumožňuje. Proto doporučuji studentce v práci pokračovat longitudinálním výzkumem, který bude dalším přínosem.

Autorka vytvořila kapitoly v teoretické části strukturovaně, s vnitřním členěním podle stanoveného klíče, který respektuje jak zvolené téma, tak zpracované oblasti. Kapitoly ohraničují zvolené téma, ale přitom umožňují studentce dostatečně prohloubeně pracovat v jednotlivých oblastech. Vhodně zvolené přílohy (obrázky, video, část očkovacího průkazu atd.) dokumentují postup realizace výzkumné části.

Po formální stránce studentka dodržela všechny požadované náležitosti. Práce je přehledná, vnitřně propojená.

Doporučuji některé části práce publikovat v odborném tisku.

Diplomová práce splňuje požadavky na ni kladené. Doporučuji diplomovou práci k obhajobě.

Hodnocení: výborně

3.1.yyyy 2006